



Agrupació Astronòmica d'Osona
C. Pare Xifré, 1, 3r. 08500 Vic
(Barcelona)
Tel. 938 864 154
<http://www.astroosona.net>
email: astrooso@astroosona.net

Benvolguts/des

Bon any 2016!

Us trametem la primera circular d'aquest any amb les últimes informacions i la programació prevista per aquest trimestre.

ACTIVITATS

Conferències pel proper trimestre. Gener-març del 2016

Gener

Dimarts 12 Conferència: **L'Univers a l'abast de tothom. Divulgació i recerca astronòmica a l'Institut "Els Tres Turons"**, per Joan Antoni Curto Homedes, Dr. en Paleontologia (UB), Director de l'Institut "Els Tres Turons", d'Arenys de Mar Oriol Font i Cot Dr. en Prehistòria per la Universitat de Barcelona i Professor de Ciències socials a l'Institut "Els Tres Turons", d'Arenys de Mar.

El projecte "l'Univers a les teves mans" és el fruit d'un entusiasta grup de professors de l'Institut "Els Tres Turons", d'Arenys de Mar. Aquest projecte va néixer fa més d'una dècada; per altra banda, la intensa activitat que en el camp dels treballs de recerca de batxillerat porta a terme l'Institut "Els Tres Turons" des de fa més de vint-i-cinc-anys ha donat fruits magnífics, fins el punt que, a dia d'avui, l'Institut "Els Tres Turons" és el centre de secundària més premiat de l'Estat espanyol. Tot plegat va possibilitar, l'any 2009, la construcció d'una cúpula amb instrumental astronòmic, una infraestructura que ha estat millorada de forma espectacular gràcies a haver rebut, l'any 2014, el Premi Ensenyament, atorgat per la Fundació Cercle d'Economia.

L'Institut prossegueix i prosseguirà la seva tasca divulgativa i de recerca, tant en el camp de l'astronomia com en el camp del coneixement; de fet, els darrers anys ha continuat rebent premis a nivell estatal, el darrer dels quals fa uns quants mesos. Fent balanç, ens sentim molt orgullosos de les fites assolides, i la nostra intenció és continuar apostant amb fermesa per la pedrera d'alumnes que, any rere any, amb voluntat i constància han demostrat i demostren que, degudament tutoritzats, són capaços d'assolir grans fites.

Dimarts 19 Activitat a concretar. Es comunicarà oportunament.

Dimarts 26 Activitat a concretar. Es comunicarà oportunament.

Febrer

Dimarts 2 **Nocions elementals d'electricitat i magnetisme**, Per Josep M. Casals, Dr. Enginyer industrial i Soci Honorari de l'AAAd'O.

A vegades penso que si desaparegués l'electricitat potser el 90 % de la humanitat actual no sobreviuria, i això ens il·lustra sobre la importància d'aquest element vital, del qual no sabem gran cosa en detall. En aquesta sessió, tal com indica el seu títol, farem un repàs dels conceptes més simples que hi estan relacionats, per entendre millor quin és el seu significat físic, que potser alguns no tenen prou clar".

Dimarts 9 Conferència: **La seguretat a internet**, per Xevi Mas, informàtic.

Dimarts 16 Conferència: **L'any dels planetes nans. Ceres i Plutó visitats per les sondes Dawn i New Horizons**, per Ricard Lázaro, llicenciat en Humanitats.

Tota la informació, sobretot gràfica, que ha arribat l'any 2015 sobre aquests dos astres. Destacant sobretot les rareses trobades en ells, com les zones brillants al fons de cràters i la muntanya piramidal de Ceres o les rares estructures geològiques i el caràcter dinàmic de la superfície de Plutó i de la més gran de les seves llunes.

Dimarts 23 Conferència: **Franco vs Darwin: evolucionisme i política en el règim franquista**, per Clara Florensa, historiadora de la ciència. Centre d'Estudis d'Història de la Ciència-Universitat Autònoma de Barcelona (CEHIC-UAB).

Què passaria en un estat que s'havia instituit i constituït com a intrínsecament catòlic, si el dogma era contradit de manera fefaent? Què passaria si la ciència materialista i atea dels països veïns, extreia conclusions indeturbables que obliguessin a canviar-ne els principis més bàsics, fonament de tota l'Església catòlica? Durant els anys 40 i, sobretot, durant els anys 50, a l'Espanya de Franco, aquestes foren unes reflexions que preocuparen de manera profunda especialment tres sectors de la població: els eclesiàstics, els intel·lectuals ideòlegs del règim i els científics, en relació sobretot al darwinisme, que semblava situar-se entre els més perillosos enemics del règim, al costat del materialisme i el comunisme.

El silenci a la premsa, a les aules i a les llibreries sobre la teoria de l'evolució (gràcies a la censura del règim franquista) contrastava amb la verboricitat dedicada al tema en cercles instruïts, reduïts i tancats. Dins d'aquests cercles, s'exposaven i es debatien obertament la por, el rebuig, les possibilitats d'adaptació i els límits d'acceptació d'una teoria que, de cara al públic, s'havia o bé demonitzat o bé fet veure que no existia. Un d'aquests cercles fou el Congrés en commemoració de la mort de Balmes que es celebrà a Vic l'any 1949. En aquest col·loqui ficarem el nas en aquests debats no aptes per a un públic general i descobrirem quins en van ser els actors, què s'hi va dir, quins eren els arguments i les reticències, quines les solucions proposades i les principals postures al respecte, així com quin paper van jugar els científics del franquisme en tot plegat.

A partir d'aquí, podem reflexionar sobre si ciència, política i ideologia poden mai tractar-se com entitats independents. Podem alliberar-nos d'allò que estem convençuts i creiem per interpretar els fets i processos que observem? O bé, fins a quin punt poden haver donat forma a la ciència espanyola 40 anys de franquisme? I una hipòtesi agosarada: podria ser que la ciència, o en concret una teoria científica com l'evolucionisme, hagués tingut alguna cosa a veure en el progressiu desprestigi, davallada i acabament del règim franquista?

Març

Dimarts 1 Conferència: **15 anys de la mort de mossèn Manel Serinanell i Mir**, per Francesca Masnou, Professora de matemàtiques.

El dia 5 de Març de 2016 farà 15 anys que va morir mossèn Manel, recordarem la seva vida, la seva obra i la fundació de l'Agrupació Astronòmica d'Osona el 1987 a la qual va deixar tots els seus llibres i telescopis. També es parlarà dels astrònoms vigatans que el van precedir i de l'agrupació actualment.

Dimarts 8 Conferència: **El meu recorregut en el coneixement dels pèndols de Foucault**, per Prepedigno Martín.

En aquesta conferència exposaré les meves experiències amb els pèndols de Foucault.

Vaig entrar en contacte en aquest tema, el Juliol de 1991, data que vaig començar a treballar al Museu de la Ciència de la Fundació la Caixa.

El meu darrer projecte serà : "El pèndol Neruda ", que serà instal·lat a la plaça Pablo Neruda, a la Diagonal de Barcelona.

Entre el primer contacte visual, i el pèndol Pablo Neruda, són gairebé 25 anys, què he tingut la sort de participar en els muntatges, reparacions, visites, dissenys i construccions d'alguns pèndols de Catalunya i la resta del país.

Dimarts 15 Conferència: **Picapedrers**, per Enric Dodas.

Totes les conferències començaran a les 8 del vespre.

Altres:

- Com sempre, el primer dijous de cada mes, hi haurà l'observatori astronòmic obert al públic. (14 de gener, 4 de febrer i 3 de març, a partir de les 8 del vespre).
- Totes les activitats dutes a terme durant l'any 2015 les trobareu publicades en breu a la pàgina web.
- Assembla general ordinària. Dia 26 de febrer de 2016 a les 8 del vespre.

La Junta